

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9CoP/16/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114217387
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2114217387.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Renáty Gavalcovej a sudkýň JUDr. Evy Barcajovej a JUDr. Evy Behranovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, dieťa rodičov: matka - Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. Z. XX, M., zastúpená advokátkou: PhDr. JUDr. Jaroslava Balážiová, AK so sídlom Dolné Bašty 2, Trnava, otec - Y. Q., narodený XX.XX.XXXX, bytom T. XXXX/XX, F. V., zastúpený splnomocnencom: Kubicová, Benkóczki, Baláž - advokáti, s.r.o., so sídlom Záhradnícka 68, Bratislava, IČO: 35 917 148, o návrhu otca na zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, o návrhu na úpravu styku a iné, o odvolaní otca voči rozsudku Okresného súdu Trnava zo dňa 10. marca 2016 č.k. 8P/50/2014-156 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch I., II., IV., V., VI., VII., IX. a X potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním rozhodol výrokom I., že návrh otca na striedavú osobnú starostlivosť zamietá, výrokom II., že otec je oprávnený stykať sa s maloletou každý víkend v párnom kalendárnom týždni nepretržite od piatka od 15.00 hod. do pondelka do 18.00 hod., každý týždeň v stredu od 15.00 hod. do 18.00 hod. a mimo bežnej úpravy je oprávnený stykať sa s maloletou počas Vianočných sviatkov každý párný rok od 24. 12. od 12.00 hod. do 25. 12. do 10.00 hod., každý nepárný rok od 25.12. od 10.00 hod. do 26. 12. do 18.00 hod. a od 31. 12. od 9.00 hod. do 1. 1. do 18.00 hod., počas veľkonočných prázdnin každý párný rok od stredy od 15.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý nepárný rok od soboty od 10.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas jarných prázdnin každý nepárný rok od soboty od 10.00 hod. do nedele nasledujúceho týždňa do 15.00 hod., počas letných prázdnin každý rok v mesiaci júl nepretržite tretí a štvrtý týždeň vždy počnúc pondelkom od 9.00 hod. do nedele 20.00 hod., v mesiaci august nepretržite druhý a tretí týždeň vždy počnúc pondelkom od 9.00 hod. do nedele 20.00 hod., výrokom III., že matka je povinná maloletú v stanovený čas na styk s otcom pripraviť a otcovi ju odovzdať osobne v mieste bydliska matky maloletej a otec je povinný maloletú v stanovenom čase v pracovných dňoch, ktoré sú dňom školského vyučovania prevziať osobne v školskom zariadení, ktoré maloletá navštevuje inak v mieste bydliska matky maloletej a v stanovenom čase odovzdať vždy v mieste bydliska matky maloletej, výrokom IV., že obaja rodičia sú povinní, v prípade, že sa z vážnych dôvodov nebude môcť styk otca s maloletou uskutočniť, o tomto dôvode sa navzájom informovať najneskôr 24 hodín pred začiatkom styku., výrokom V., že súd mení rozsudok tunajšieho súdu č. k. 16P/84/2014-12 zo dňa 9. 12. 2014 v časti úpravy styku., výrokom VI., že súd začína konanie o uložení výchovného opatrenia, výrokom VII., že, súd ukladá matke a otcovi podrobiť sa odbornému poradenstvu - psychologickému poradenstvu v intervaloch podľa doporučenia

psychológa v počte 25 na Referáte poradensko-psychologických služieb pri Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava s cieľom zlepšiť vzájomnú komunikáciu rodičov a zjednotenia výchovných postupov, výrokom VIII., že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, výrokom IX., že matka je povinná zaplatiť náhradu trov konania štátu v sume 167,20 eur na účet tunajšieho súdu a to do 3 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia, výrokom X., že otec je povinný zaplatiť náhradu trov konania štátu v sume 167,20 eur na účet tunajšieho súdu a to do 3 dní po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Svoje rozhodnutie súd právne odôvodnil použitím článku 3 ods. 1, článkom 12 ods. 1, článkom 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, § 24 ods. 1, 2, § 43 ods. 1 Zákona o rodine, § 100 ods. 3 O.s.p., § 25 ods. 2, § 26, § 28 ods. 1 Zákona o rodine, § 81 ods. 1 OSP, § 37 ods. 2 písm. d), ods. 7, ods. 8 Zákona o rodine, § 154 ods. 1, § 120 ods. 2, 4 O.s.p., § 148 ods. 1 O.s.p., keď vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že od poslednej súdnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností ohľadom maloletej v roku 2013, došlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodného rozhodnutia aj v časti zverenia maloletej, avšak aj napriek tomu, súd návrh otca na striedavú osobnú starostlivosť zamietol. Zmena pomerov je daná záujmom otca na tom, aby sa podieľal na výchove maloletej vo väčšom rozsahu, teda ako mužský prvok, ktorý je ochotný a schopný napomáhať vhodnou formou pri školských povinnostiach a nezastupiteľným spôsobom sa podieľať na životnom smerovaní maloletej. Maloletá má 8 rokov a navštevuje 2. ročník základnej školy. Bydliská rodičov sú vzdialené X kilometrov, takže by nebolo potrebné meniť školské, resp. predškolské zariadenie ani okruh kamarátov, dokonca ani spôsob realizácie mimoškolských aktivít. Maloletá je na starostlivosť otca zvyknutá, keďže stretávanie s otcom sa realizuje aj s prespávaním počas víkendov už v súčasnosti. V konaní však zároveň bolo zistené, že rodičia sa nielenže nevedia dohodnúť o zmene zverenia, ani o úprave styku ale prakticky spolu ani nekomunikujú a to ani ohľadom vecí týkajúcej sa maloletej, čo obaja potvrdili a uvedené má súd preukázané aj zo svojej rozhodovacej činnosti z vyjadrení rodičov na pojednávaniach. Ale predovšetkým neschopnosť rodičov komunikovať zistil znalec, ktorý uvedené aj skonštatovať na strane 28 znaleckého posudku tak, že „rodičia spolu nekomunikujú a toho času nie sú schopní operatívne sa dohodnúť pri realizácii styku s maloletou“. Vo svojej výpovedi na pojednávaní znalec zároveň uviedol, že „komunikácia rodičov je veľmi zlá“. Neschopnosť rodičov komunikovať súd riešil v zmysle nižšie uvedeného tak, že obom rodičom nariadil v tomto smere výchovné opatrenie. Súd má za to, že nesúhlas matky so striedavou osobnou starostlivosťou môže byť relevantný iba vtedy, keď sa opiera o dôvody, ktoré sú intenzívnym spôsobom schopné zasahovať do záujmov dieťaťa. Pričom takýmto dôvodom je podľa názoru súdu zistená neschopnosť rodičov maloletej viesť riadnu a operatívnu komunikáciu, ale predovšetkým záver znalca, ktorý uviedol, že aktuálne nie je striedavá osobná starostlivosť v záujme maloletej. Za účelom zistenia názoru maloletej súd postupoval v zmysle čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, § 43 ods. 1 zákona o rodine, resp. § 100 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku, a zistil aj názor maloletej, ktorá s ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť podľa názoru znalca bola schopná vyjadriť samostatne svoj názor, na ktorý znalec vo svojich záveroch znaleckého posudku prihliadol, a ktorý pri svojom rozhodovaní zohľadnil aj konajúci súd. V čase vypočutia maloletej znalcom táto navštevovala 1. ročník základnej školy a znalec skonštatoval, že názor maloletej nie je možné chápať ako vyjadrenie sa k striedavej osobnej starostlivosti, ale jej názor vníma ako jej „prianie“ byť resp. bývať u matky a stretávať sa s otcom a to aj v rámci prespávania u neho. Ešte predtým ako maloletá bola vypočutá znalcom, bola vypočutá psychológom u kolízneho opatrovníka (vyjadrenie zo dňa 12. 12. 2014), pri ktorom verbalizovala želanie, aby sa rodičia nehádali, chcela by bývať často s otcom (kde chce aj prespávať) aj matkou. V rámci dokazovania vo veci striedavej osobnej starostlivosti bol vypracovaný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že u maloletej je možné uvažovať o striedavej osobnej starostlivosti vzťahom k fyzickému veku, vzhľadom k aktuálnemu psychickému stavu a zrelosti maloletej, k harmonickému vzťahu maloletej k obidvom rodičom, avšak nie je aktuálne možné odporučiť striedavú osobnú starostlivosť, pretože maloletá sa zmienila, že si želá, aby to bolo naďalej tak, ako je tomu doteraz, pričom znalec v tomto veci názor maloletej je pre znalca určujúci a jej názor vníma ako autonómny, resp. z psychologického hľadiska ako vierohodný a úprimný. Zároveň na pojednávaní znalec doplnil v súvislosti s komunikáciou medzi rodičmi, že v prípade zlepšenia komunikácie medzi rodičmi by rovnovážna starostlivosť otca a matky bola na prospech maloletej. Z uvedeného má súd preukázané, že práve neschopnosť rodičov navzájom komunikovať by v prípade striedavej osobnej starostlivosti bola v neprospech maloletej, ktorá by v takom prípade bola tou osobou, ktorá by mala sprostredkovať komunikáciu medzi rodičmi. Keď súd je tiež toho názoru, že oveľa dôležitejšia je kvalita času stráveného s rodičom ako kvantita na úkor problematickej komunikácie medzi rodičmi. Súd považuje návrh otca na striedavú osobnú starostlivosť za predčasný, keď napriek tomu, že od rozvodu rodičov maloletej uplynulo 28 mesiacov, ku dňu rozhodovania súdu rodičia nezvládli porozvodový proces a nie sú schopní nielenže

dohody ale nie sú schopní komunikovať a to ani o záležitostiach maloletej. Súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu ČR I. ÚS 48/04, v zmysle ktorého zverenie dieťaťa do striedavej výchovy rodičov nesmie byť ústupkom ich vzájomnej rivalite, ale vyjadrením kvalitného a pozitívneho vzťahu rodičov k dieťaťu; to predpokladá toleranciu, vyspelosť a dobrú vôľu všetkých zúčastnených. Rozhodnutie o striedavej výchove maloletého dieťaťa by malo vychádzať z ich spoločnej vôle a dohody, schopnosti komunikovať a spolupracovať a nezapojovať dieťa do svojich vzájomných problémov. Podstatná nie je otázka prečo rodičia spolu nie sú ochotní spolu spolupracovať a komunikovať, ale to či im chýba ochota a vyspelosť v záujme maloletého dieťaťa spolu kooperovať, s ktorým sa stotožňuje, keď má preukázané v konaní, že rodičia nespolupracujú, nekomunikujú a nekooperujú v záujme maloletej tak, aby bolo možné vyhovieť návrhu otca. Ďalej súd pri rozhodovaní zohľadnil, že hoci otec pracuje na zmeny, pričom jeho pracovný režim je nasledovný: 4 dni práca (z toho 2 dni ranná zmena, 2 dni nočná zmena) a 4 dni voľna, čo sa pravidelne strieda, navrhol striedavú osobnú starostlivosť v týždňových intervaloch. Avšak schopnosť zabezpečiť maloletej starostlivosť počas celého týždňa t.j. aj v rámci plnenia pracovných povinností otec súdu nijakým spôsobom nepreukázal, keď vyjadrenie, že v prípade vyhovenia návrhu otca, by si to vedel zariadiť, prípadne zmenil aj zamestnávateľa je iba deklarováním zo strany otca, nepovažoval súd za preukázanie takejto schopnosti ku dňu rozhodovania súdu o návrhu otca a teda súčasná pracovná vyťaženosť otca je ďalšou prekážkou na to, aby súd mohol v súčasnosti návrhu otca vyhovieť. S ohľadom na uvedené súd návrh otca na striedavú osobnú starostlivosť zamietol, keď má za to, že nateraz nie je v záujme maloletej.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že od posledného rozhodnutia o úprave styku otca s maloletou, uplynuli viac ako dva roky, pričom styk nebol upravený súdom. Nakoľko však rodičia maloletej sa o úprave styku nevedia dohodnúť, uvedené je taktiež zmenou pomerov, ktorá odôvodňuje zmenu pôvodného rozhodnutia a to predovšetkým z dôvodu vyššieho veku maloletej, návštevy školského zariadenia. Napriek tomu, že komunikácia rodičov nefunguje a o styku sa rodičia nevedia dohodnúť, styk sa realizuje počas víkendov s prespaním a počas týždňa bez prespania. Vykonaním dokazovaním nebolo spochybnené, že maloletá má k otcovi pozitívny vzťah a má ho rada. Zároveň v konaní neboli zistené okolnosti spochybňujúce schopnosť otca riadne sa postarať o maloletú počas stretávania, vrátane prespávania, keď pochybnosti matky neboli v konaní preukázané. Maloletá pozná domácnosť otca, keďže do nej chodíeva a prespáva tam. Z vykonaného dokazovania znaleckým dokazovaním a vyjadrením znalca na pojednávaní vyplynulo, že styk s otcom môže byť aj rozšírený od piatku do pondelka vrátane vyzdvihnutia po škole, prípadne štvrtka, keď s vyzdvihovaním maloletej v škole vyjadril otec súhlas. Ale zároveň vyplynulo, že znalec nepovažuje za vhodné striedanie pobytu maloletej v domácnostiach rodičov v rámci úpravy styku aj počas pracovného týždňa (v zmysle návrhu otca), keď maloletá chodí do školy, potrebuje určitý režim, bolo by to pre ňu náročné, keď navštevuje krúžky, a rodičia majú problém v komunikácii a striedanie by ťažšie zvládali. Pri častom striedaní v priebehu týždňa v rôznych dňoch by u maloletej mohlo vznikať napätie, ale mohlo by tom mať dopad na jej režim, chaos v jej fungovaní. Návrh otca na úpravu styku znalec považuje za málo konštantný a viacej flexibilný. Pričom uviedol, že je potrebné sa skôr prispôbiť programu maloletej ako otcovi, keď rodičia by si mohli prispôbiť svoj vlastný program, lebo nejde len o pracovné povinnosti. Pri rozhodovaní o úprave styku súd vychádzal z vyjadrení rodičov, keď styk sa realizuje napriek pracovnej vyťaženosťi otca spravidla počas víkendov a v týždni v stredu. Zároveň súd zohľadnil režim maloletej, skutočnosť, že otec už v súčasnosti maloletú vyzdvihuje v škole a odovzdáva v mieste bydliska matky. Súd má za to, že styk je na prospech maloletej a v súčasnosti nastal čas na takú zmenu, v rámci ktorej otcovi bude umožnený pravidelný zvýšený podiel na starostlivosti o maloletú. Súd prisvedčil otcovi v tom, že keďže je maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, otec má len počas výkonu práva na styk možnosť výchovne vplývať a pôsobiť na dieťa, pričom je nepochybné, že dieťa potrebuje otcovský aj materský vzor. Ak ale takýto vplyv na dieťa nemá pôsobiť len symbolicky, musí byť tomu vytvorený adekvátny časový priestor, keď v konaní nezistil súd objektívne okolnosti spochybňujúce výchovnú spôsobilosť otca. Súd má za to, že určenie termínov stretnutí bude nielen na prospech maloletej ale aj jej rodičov, pokiaľ sa zlepší ich vzájomná komunikácia, keď vychádzal z vyjadrení znalca a určil, že otec má právo stýkať sa maloletou počas ucelených predĺžených víkendov (každý párny víkend nepretržite od piatka od 15.00 hod. do pondelka do 18.00 hod.). Súd neakceptoval návrh otca, ktorým sa maloletá mala plne prispôbiť pracovnému režimu otca, ktorý pracuje v nepretržitej prevádzke, s čím vyjadril nesúhlas aj znalec, ktorý má za to, že takáto úprava nie je vhodná a mohlo by vznikať napätie, ale mohlo by to mať dopad na jej režim a chaos v jej fungovaní. Súd má za to, že takto určený styk vytvára dostatočný priestor pre výchovné pôsobenie otca a pre prehlbovanie ich vzájomného vzťahu, čo súd považuje za nevyhnutné pre zdravý vývoj maloletej. Z dokazovania vyplynulo, že už ku dňu rozhodovania súdu

maloletá v domácnosti otca prespáva, tohto sa dožaduje. Súd zohľadnil skutočnosť, že každý rodič má právo tráviť s maloletou ucelené víkendy bez ohľadu na pracovný režim druhého rodiča. Tak otec ako matka má právo, aby mal vytvorený priestor pre styk cez Vianočné a Veľkonočné sviatky i prázdniny pri zohľadnení veku maloletej s prihliadnutím na pretrvávajúci tradicionalistický ráz sviatkov. Súd má za to, že otec je povinný rešpektovať režim maloletej a v jej záujme si prispôsobiť aj svoje pracovné povinnosti, tým skôr, že v prípade striedavej osobnej starostlivosti by musel taktiež riešiť svoj pracovný režim, keď maloletá nie je povinná sa prispôsobiť pracovnému režimu svojho otca, musí byť tomu naopak. Na základe uvedeného rozhodol súd tak ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Z vykonaného dokazovania, z výpovedí rodičov, znaleckým dokazovaním, výpoveďou znalca má súd preukázané, že vzájomná komunikácia rodičov je problémová a nefunguje, čoho dôkazom je skutočnosť, že ohľadom zmeny úpravy styku sa nedohodli pred podaním návrhu a ani v priebehu konania, ale aj to, že spoločne nenavštívili psychológa za účelom zlepšenia komunikácie na referáte poradensko-psychologických služieb. Kolízny opatrovník považuje komunikáciu rodičov taktiež za problémovú. Súd má za to, že zdravý psychosociálny vývin maloletého dieťaťa bude ohrozený, pokiaľ samotní rodičia maloletej nenájdu v sebe ochotu svoje subjektívne negatívne pocity voči bývalému partnerovi či partnerke potlačiť a uprednostniť tak záujem maloletého dieťaťa, ktorý by mal byť pre nich prvoradý. Súd má za to, že neschopnosť rodičov riadnej komunikácie má vplyv aj na maloletú, čo sa môže prejavovať aj na jej správaní. Napriek tomu, že doteraz rodičia spoločne problémy vzájomnej komunikácie neriešili s pomocou psychológa, na pojednávaní dňa 18. 2. 2016 uvedené neodmietli a matka prejavila ochotu o takéto riešenie a ochotu podrobiť sa odbornému poradenstvu. Súd uvedené zobral do úvahy, ale predovšetkým z vykonaného dokazovania mal za to, že je potrebné na strane rodičov riešiť problémy v ich vzájomnej komunikácii, a preto im uložil povinnosť podrobiť sa výchovnému opatreniu. Predmetné výchovné opatrenie je predovšetkým v záujme psychického a fyzického zdravia maloletej, keď súd má za to, že dlhodobé neriešenie záťaže, ktorej je maloletá vystavená v súvislosti s problematickou komunikáciou rodičov a v neposlednom rade a v odlišných výchovných postupoch, by mohlo mať negatívny vplyv na jej celkový zdravý duševný vývin. V danej veci je predpoklad toho, že predmetné výchovné opatrenie bude nielen úspešné s ohľadom na vyjadrenú ochotu rodičov, ale bude prínosom predovšetkým pre maloletú a to práve v súvislosti s priebehom styku otca s maloletou ale aj s možnosťou striedavej osobnej starostlivosti, keď aj znalec sa na pojednávaní dňa 10. 12. 2015 vyjadril tak, že v prípade zlepšenia komunikácie medzi rodičmi, by rovnovážna starostlivosť otca a matky, bola na prospech maloletej.

V konaní mal otec návrhy na vykonanie dokazovania a to vypočutie maloletej v konaní a vypracovanie znaleckého posudku, ktoré súd nevykonal a tieto zamietol. Vypočutie maloletej v konaní súd nevykonal s ohľadom na jej vek, ale predovšetkým z dôvodu, že už bola vypočutá kolíznym opatrovníkom, znalcom a predovšetkým z dôvodu, že vykonaným dokazovaním mal zistené skutkové okolnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie súdu. Znalecké dokazovanie za účelom zistenia, či je maloletá schopná posúdiť striedavú osobnú starostlivosť v praktickej rovine (či chce byť rovnako s otcom a mamou alebo menej s otcom, menej s mamou), súd považoval za nevhodné a nedôvodné, keď maloletá bola vypočutá už znalcom, ktorý posúdil jej rozumovú vyspelosť a schopnosť vyjadrenia názoru, resp. jej priania. Súd vyhlásil dokazovanie za skončené, ďalej nevykonával iné dokazovanie, keď potreba ďalšieho dokazovania vo veci nevyplývala a v konaní neboli zistené žiadne skutočnosti odôvodňujúce iný záver ohľadom potreby dokazovania.

Vzhľadom na to, že v priebehu konania bolo potrebné nariadiť znalecké dokazovanie ohľadom preskúmania skutočností uvedených otcom aj matkou maloletej a ohľadom úpravy styku, rozhodol súd o povinnosti oboch rodičov uhradiť trovy znaleckého každému v jednej polovici. Matka a otec mali každý povinnosť zaplatiť sumu 367,20 eur, avšak každý zložil predavok v sume 200 eur, ktoré boli už použité na výplatu znaleckého, preto každému súd uložil zaplatiť sumu 167,20 eur (rozdiel 367,20 - 200). O trovách konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na ich náhradu, nakoľko ide o konanie, ktoré sa môže začať aj bez návrhu.

Proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie otec a to z odvolacích dôvodov podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. c), § 205 ods. 2 písm. d), § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. a žiadal, aby odvolací zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že rozhodne o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej L. tak, že zverí ju do striedavej osobnej starostlivosti otca a matky s tým,

že matka je povinná zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú L. každý nepárny týždeň v mesiaci od nedele od 20,00 hod. do nasledujúcej nedele do 20.00 hod., otec je povinný zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú L. každý párny týždeň v mesiaci od nedele od 20,00 hod. do nasledujúcej nedele do 20,00 hod., obaja rodičia budú maloletú L. zastupovať a spravovať jej majetok. V prípade úpravy styku otca s mal. L., žiada, aby súd rozhodol nasledovne: rok 2016 - 03.04. od 9,00 hod. do 06.04. 19,00 hod., 11.04. od 14,00 hod. do 14.04. 19,00 hod., 19.04. od 14,00 hod. do 22.04. do 19,00 hod., 27.04. od 14,00 hod. do 30.04. do 19,00 hod., 05.05. od 14,00 hod. do 08.05. 19,00 hod., 03.05. od 14,00 hod. do 16.05. 19,00 hod., 21.05. od 9,00 hod. do 24.05. do 19,00 hod., 29.05. od 9,00 hod. do 01.06. do 19,00 hod., 06.06. od 14,00 hod. do 09.06. 19,00 hod., 14.06. od 14,00 hod. do 17.06. do 19,00 hod., 22.06. od 14,00 hod. do 25.06. 19,00 hod., 11.07. od 14,00 hod. do 24.07. 19,00 hod. 08.08. od 14,00 hod. do 21.08. 19,00 hod., 02.09. od 14,00 hod. do 05.09. 19,00 hod., 10.09. od 9,00 hod. do 13.09 do 19,00 hod., 18.09. od 9,00 hod. do 21.09. do 19,00 hod., 26.09. od 14,00 hod. do 29.09. 19,00 hod., 04.10. od 14,00 hod. do 07.10. 19,00 hod., 12.10. od 14,00 hod. do 15.10. 19,00 hod., 20.10. od 14,00 hod. do 23.10. do 19,00 hod., 28.10. od 14,00 hod. do 31.10. 19,00 hod., 05.11. od 9,00 hod. do 8.11. 19,00 hod., 13.11. od 19,00 hod. do 16.11. 19,00 hod., 21.11. od 14,00 hod. do 24.11. do 19,00 hod., 29.11. od 14,00 hod. do 02.12. do 19,00 hod., 07.12. od 14,00 hod. do 10.12. do 19,00 hod., 15.12. od 14,00 hod. do 18.12. do 19,00 hod. s tým, že predmetný rozpis je potrebné každý rok aktualizovať podľa rozpisu služieb otca stanoveného zamestnávateľom, ktorý rozpis je povinný otec predložiť matke najneskôr v lehote do 30.11. príslušného kalendárneho roka. Otec maloletého dieťaťa vo svojom odvolaní poukazuje najmä na nedostatky znaleckého posudku č. 8/2015 vypracovaného v prejednávanej veci znalcom PhDr. Andrejom Benkovičom, ktoré spôsobili zmatečnosť a nepreskúmateľnosť a jednostrannosť posúdenia veci. Popísané psychologické vyšetrenie dieťaťa je nedostatočné, predstavuje len prepis informácií, ktoré uviedli obaja rodičia maloletého a popis správania a komunikácie maloletého dieťaťa v prítomnosti otca a v prítomnosti matky. Poukázal na to, že znalec na jednej strane uvádza, že vzhľadom k fyzickému veku, ale najmä k aktuálnemu psychickému stavu a zrelosti maloletej a tiež k harmonickému vzťahu maloletej k obidvom rodičom, je u maloletej možné uvažovať o striedavej osobnej starostlivosti a na strane druhej, znalec vzhľadom na to, že maloletá sa zmienila, že si želá, aby to bolo tak, ako doteraz, striedavú starostlivosť neodporučil. Znalec si vo svojich záveroch zásadne odporuje a to v kardinálnych skutočnostiach, keď na jednej strane uvádza že u maloletej možno uvažovať o striedavej osobnej starostlivosti a na strane druhej striedavú starostlivosť neodporučil. Je toho názoru, že znalec neuviedol v znaleckom posudku jediný relevantný a kvalifikovaný dôvod, pre ktorý by striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov bola pre dieťa nevyhovujúca. Z uvedeného dôvodu žiada o nariadenie nového znaleckého dokazovania, ktoré súd prvého stupňa odmietol. Vady znaleckého posudku č. 8/2015 neboli odstránené ani výpoveďou znalca na pojednávaní dňa 18.02.2016, nakoľko sa znalec len pridŕžoval svojich záverov zo znaleckého posudku, pričom jeho odpovede boli neurčité, nič nehovoriace a zahmlievajúce. Rozhodnutie súdu o tom, že odmietol doplniť dokazovanie vypracovaním nového znaleckého posudku tým, že vykonané dokazovanie považoval za dostačujúce na rozhodnutie v danej veci, považuje za nanajvýš vágne a takéto odôvodnenie rozsudku je arbitrálne a nepreskúmateľné, nespĺňa základné požiadavky na odôvodnenie súdneho rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. Je toho názoru, že pri skúmaní splnenia zákonných podmienok zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti rodičov na základe výkladu § 24 ods. 2 Zákona o rodine nie je prekážkou absencia komunikácie medzi rodičmi. Zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti má byť prednostným riešením pri rozchode rodičov maloletého, avšak aj rodičia sú povinní prispievať svojim správaním k tomu aby striedavá osobná starostlivosť splnila svoj účel. Otec ďalej uviedol, že odôvodňuje potrebu úpravy aj vzhľadom k tomu, že jeho pracovné podmienky podľa rozpisu práce mu niekedy neumožňujú v pravidelných intervaloch len cez víkendy sa stretávať s maloletou a jemu takéto občasné stretávania nepostačujú, nakoľko má k dcére vytvorenú citovú väzbu a chce sa maximálne možnou mierou podieľať na jej zdravom vývoji po citovej, rozumovej aj mravnej stránke. V súčasnosti žije v spoločnej domácnosti s priateľkou L. V. a jej deväťročným synom, s ktorým má maloletá dcéra L. veľmi dobrý vzťah a pokladá ju za rodinu, s ktorou rada trávi čas, výlety a rada v ich spoločnej domácnosti prespáva a je vtedy šťastná a spokojná. Trvá na podanom návrhu na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti a v prípade posúdenia návrhu zo strany súdu ako nedôvodného pre potreby úpravy rodičovských práv k maloletej L. otec požaduje, aby súd upravil rozhodnutím styk otca k maloletej L. s prihliadnutím na jeho pracovné možnosti a časový rozpis služieb v zmysle priloženého rozpisu, ktorý je súčasťou aj návrhu zo dňa 09.12.2015. Vzhľadom na vyššie uvedené preto žiada, aby bolo v prejednávanej veci doplnené dokazovanie a to o dôkazy navrhnuté otcom na pojednávaní dňa 18.02.2016 a aby vzhľadom na výsledky znaleckého dokazovania bol vypracovaný a ustanovený ďalší znalec.

K odvolaniu otca zaslala písomné vyjadrenie matka maloletého dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a žiadala odvolací súd, aby vecne správne rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil, keď so závermi otca uvedenými v jeho odvolaní a to najmä o nedostatku znaleckého posudku č. 8/2015 vypracovaného znalcom PhDr. Andrejom Benkovičom v tomto konaní nesúhlasí. Zo znaleckého dokazovania jednoznačne vyplynulo, že v prípade maloletej L. by bolo možné vzhľadom k jej fyzickému veku, aktuálnemu psychickému stavu či harmonickému vzťahu maloletej k oboj rodičom uvažovať o striedavej osobnej starostlivosti, avšak nie je aktuálne možné odporučiť striedavú osobnú starostlivosť, nakoľko maloletá sa vyjadrila, že o niečo viac by chcela byť s matkou ako s otcom (zápisnica z pojednávania zo dňa 10.02.2015, strana 3 - výsluch znalca) a že si želá, aby to naďalej bolo tak, ako doteraz (znalecký posudok, strana 28). Ďalej matka vo svojom vyjadrení poukázala na vyjadrenie znalca na pojednávaní dňa 10.12.2015, ktorý uviedol, že vzhľadom k veku maloletej, táto nevedela posúdiť čo je to striedavá starostlivosť, ale vedela posúdiť čo je viac a menej, čo je prislúchajúce jej mentálnej úrovni. Ďalej matka uviedla, že rozhodne nesúhlasí s tým, aby sa styk maloletej s otcom podriaďoval jeho pracovnému režimu nepretržitej prevádzky a jeho návrh na úpravu styku je len de facto ďalší návrh na zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti oboch rodičov s určením striedania intervalov v trvaní 4 dní v závislosti od rozpisu pracovných služieb otca. Takáto úprava styku by predstavovala pre dieťa negatívny zásah do potrebného stabilného výchovného prostredia a režimu školo povinného dieťaťa, pričom by mohlo u maloletej vzniknúť napätie, stres a absolútne nedôvodná záťaž. Ďalej matka uviedla, že súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy a posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutia, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu a nie účastníkov konania.

K odvolaniu otca zaslal písomné vyjadrenie kolízny opatrovník, ktorý uviedol, že znalec pri vypracovaní znaleckého posudku zohľadnil, že maloletá i obaja rodičia sú spôsobilí na striedavú starostlivosť, maloletá má k oboj rodičom harmonický vzťah, avšak tiež prihliadal na názor maloletej (táto sa vyjadrovala, že chce byť viac s matkou, s otcom chce byť tak, ako to bolo doteraz) a na narušenú komunikáciu medzi rodičmi. Znalec sa v súčasnosti neprikláňal k striedavej osobnej starostlivosti hoci uviedol, že v prípade zlepšenia komunikácie medzi rodičmi by bola na prospech dieťaťa rovnovážna starostlivosť oboch rodičov. Taktiež ohľadne styku otca s dieťaťom uviedol, že je potrebné prispôbiť sa skôr programu maloletej ako pracovným povinnosťami otca a nepovažoval za vhodné striedanie dieťaťa počas pracovného týždňa v rôznych dňoch, prikláňal sa skôr k rozšíreniu styku napríklad od piatku do pondelka a aby sa styk realizoval vždy v rovnakých dňoch s ohľadom na potrebu dieťaťa mať určitý režim a systém. Zároveň uviedol že má za to, že prvostupňový súd pri rozhodovaní zohľadnil závery znaleckého dokazovania a vzhľadom k uvedenému odporúčajú odvolaciemu súdu rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p.) postupom bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p., zverejnením termínu vyhlásenia rozhodnutia na úradnej tabuli súdu podľa ustanovenia § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu otca nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutých častiach vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa pod sp. zn. 8P/50/2014 je návrh otca na zverenie maloletej L. do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch I., II., IV., V., VI., VII., IX. a X.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, potrebnom na vyhlásenie rozsudku. Na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa, obsahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku, pričom v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Z ust. § 24 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že predpokladom na rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, sú:

- a/ jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov,
- b/ lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti, ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov,
- c/ spôsobilosť rodičov vychovávať dieťa,
- d/ záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa (predpokladom nie je záujem obidvoch rodičov o striedavú osobnú starostlivosť, ale záujem o osobnú starostlivosť, teda, že obidvaja rodičia chcú mať dieťa u seba),
- e/ súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti.

Súd musí pri rozhodovaní pri výkone rodičovských práv a povinností, teda nielen pri rozhodovaní o zverení dieťaťa do osobnej striedavej starostlivosti rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd musí dbať na to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi. Ak súd rozhoduje v záujme maloletého dieťaťa musí na záujem maloletého dieťaťa prihliadnuť, pričom nie sú rozhodujúce pocity a predstavy rodičov. Maloleté dieťa nemôže byť zaťažované do priebehu konania a nemožno ho postaviť do pozície, že on rozhodne spor medzi rodičmi, pretože uvedená situácia by ho len neprimerane psychicky zaťažovala.

Pokiaľ je záujem dieťaťa prvoradým hľadiskom, potom musí dôjsť aj k logickému záveru, že predpokladom na rozhodnutie súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti je vysoká miera schopnosti dohody rodičov a nevyhnutnosť intenzívnej komunikácie týkajúcej sa potrieb maloletého dieťaťa. Rodičia sa musia vedieť dohodnúť o veciach súvisiacich so školskou dochádzkou, s mimoškolskými aktivitami a záujmami dieťaťa (napr. šport, tanec, hudba, cudzie jazyky a pod.). Dieťaťu by sa striedaním osobnej starostlivosti nemal meniť okruh jeho kamarátov a blízkych osôb, aby nebolo v takých situáciách ďalej traumatizované. Schopnosť dohody rodičov, súd musí zisťovať v rámci dokazovania v konaní o výkone rodičovských práv a povinností. Zastáva sa názor, že pokiaľ sa rodičia na striedavej osobnej starostlivosti nevedia dohodnúť, sú tu dôvodné pochybnosti o tom, či by výchovné prostredie založené autoritatívnym rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti bolo stabilné a v záujme maloletého dieťaťa, a či by rodičia boli schopní sa následne dohodnúť na ďalších zásadných otázkach súvisiacich s osobnou starostlivosťou o dieťa

Striedavá starostlivosť má zabezpečovať dieťaťu primeraný kontakt s obidvoma rodičmi, redukovat' traumatizáciu detí po rozchode rodičov, prispievať k citovej vyrovnanosti a zdravému psychickému vývoju detí. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo predovšetkým v starostlivosti obidvoch rodičov a ak to nie je možné, potom toho z rodičov, ktorý má k tomu lepšie predpoklady.

Zákonné podmienky pre zverenie maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov vyžadujú, aby boli rodičia spôsobilí dieťa vychovávať, aby mali o výchovu dieťaťa záujem, aby bolo zverenie maloleté dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v jeho záujme a aby touto úpravou boli lepšie zabezpečené potreby maloletého dieťaťa. Spôsobilosť rodičov riadne vychovávať maloleté dieťa posudzuje súd v každom konkrétnom prípade samostatne a zákon súdu ukladá ex offo prihliadať na schopnosti, možnosti, pomery oboch rodičov a posúdiť záujem maloletého na takejto starostlivosti. Súdu teda vyplýva povinnosť skúmania, či striedavou starostlivosťou by mohli byť lepšie zaistené potreby dieťaťa, tzn. či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa. Záujem dieťaťa treba posudzovať z hľadísk objektívnych, nie teda z čisto subjektívneho hodnotenia výhodnosti či nevýhodnosti pozície toho ktorého z oboch rodičov. Súd musí zohľadniť všetky zákonné kritériá, ale akú dôležitosť jednotlivým kritériám nakoniec prizná, závisí na špecifikách daného prípadu.

Zverenie detí do striedavej starostlivosti rodičov vyžaduje zjednotenie očakávania na dieťa zo strany oboch rodičov. Pokiaľ je dieťa vystavené odlišným, prípadne až protichodným očakávaniam, pôsobí to na jeho sebahodnotenie, psychický stav, rozvoj sebaúcty. Hmotnoprávnymi podmienkami pre nariadenie striedavej starostlivosti, ktoré musia byť splnené kumulatívne sú, že obaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať, obidvaja rodičia majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem, striedavá starostlivosť je v záujme dieťaťa a takýmto spôsobom budú lepšia zaistené potreby dieťaťa.

Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že obidvaja rodičia sú spôsobilí dieťa vychovávať a taktiež, že obidvaja majú o osobnú starostlivosť o dieťa záujem. Súd prvého stupňa, sa správne zaoberal aj ďalšími dvoma podmienkami nevyhnutnými pre zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti (či výchova dieťaťa je v záujme dieťaťa a či takto budú lepšie zaistené jeho potreby) a týmito skutočnosťami sa zaoberal dostatočne dôsledne a precízne.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal potrebné dokazovanie, z ktorého aj vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie aj riadne zdôvodnil. V odvolaní neboli uvedené žiadne nové skutočnosti, ktoré by mali za následok zmenu rozhodnutia súdu prvého stupňa.

V predmetnej veci je predovšetkým potrebné zdôrazniť, že vo všetkých veciach starostlivosti o maloleté deti je prvoradáý záujem maloletého dieťaťa. V súvislosti so záujmom maloletého dieťaťa súd prvého stupňa vykonal aj riadne dokazovanie. Znalecký posudok sa riadne vyporiadal so všetkými otázkami, ktoré súd prvý stupňa nastolil. Nemožno súhlasiť s námietkou otca, že znalec si vo svojich záveroch zásadne odporuje, keď na jednej strane uvádza že u maloletej možno uvažovať o striedavej osobnej starostlivosti a na strane druhej striedavú starostlivosť neodporúča, nakoľko zo znaleckého posudku č. 8/2015 PhDr. Andreja Benkoviča jasne vyplýva, že navrhuje, aby maloletá zostala v starostlivosti matky a s otcom mala rozšírený styk, keď maloletá síce nevedela posúdiť, čo je to striedavá starostlivosť, ale vedela posúdiť, čo je viac a menej, čo je prislúchajúce k jej mentálnej úrovni a v zmysle toho sa vyjadrila, že by chcela byť viacej s matkou. Znalec síce uviedol, že vzhľadom k fyzickému veku, aktuálnemu psychickému stavu a zrelosti maloletej a taktiež vzhľadom k harmonickému vzťahu maloletej k obidvom rodičom je u maloletej možné uvažovať o striedavej osobnej starostlivosti, avšak zároveň zdôraznil, že v záujme maloletej nie je aktuálne možné odporučiť striedavú osobnú starostlivosť, pretože maloletá sa zmienila, že si želá, aby to bolo naďalej tak, ako je tomu doteraz a tento názor maloletej vníma ako vyjadrenie prania byť resp. bývať u matky a stretávať sa s otcom a to aj v rámci prespávania u neho. Z uvedeného tak jednoznačne vyplýva, že znalec pri vypracovaní svojho znaleckého posudku zohľadnil názor maloletej v tejto veci a tento bol pre znalca určujúci a jej názor k tejto veci vnímal ako autonómny, resp. zo psychologického hľadiska ako vierohodný a úprimný.

Súd prvého stupňa vykonal pokiaľ ide o zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti riadne dokazovanie, ktoré aj správne vyhodnotil. Skutočnosť, že rodičia nevedia spolu komunikovať, odvolací súd zhodne so závermi súdu prvého stupňa vyhodnotil tak, že aj uvedená skutočnosť spôsobuje, že zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti nie je v súčasnosti v jej záujme. Ide najmä o problematickú komunikáciu medzi rodičmi s tým, že k striedavej osobnej starostlivosti je potrebná ochota rodičov vzájomne komunikovať bez konfrontačného tónu a ich vzájomná dôvera.

Spravodlivosť je nutné posudzovať z hľadiska konania ako celku, pričom v danom prípade treba postupovať v súlade s praxou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý napr. v rozhodnutí E. p. v. Italy zo 16. novembra 1999 (s odkazom aj na rozhodnutie vo veci Olsson v. Sweden z 27. novembra 1992 a Johansen v. Norway z 23. septembra 1994) vyslovil, že medzi záujmami dieťaťa a rodičov musí byť zachovaná rovnováha, pričom pri hľadaní tejto rovnováhy musí byť osobitný význam venovaný najvyšším záujmom dieťaťa, ktoré môžu prevažovať nad záujmami rodiča. Je v prvom rade v záujme maloletej, aby sa vzťahy rodičov stabilizovali tak, aby boli schopní vzájomnej komunikácie a prípadnej dohody ohľadne starostlivosti o maloletú. Na psychiku dieťaťa veľmi pôsobí nekomunikatívnosť rodičov. Ide o výrazne nežiaduci jav pre osobnostný vývoj aj duševné zdravie maloletého dieťaťa. Preto treba v záujme dieťaťa tento negatívny stav zmeniť. Pokiaľ zlyhanie v podobe nedostatku vzájomnej kvalifikovanej komunikácie nie sú rodičia schopní napraviť sami, je potrebný v záujme dieťaťa autoritatívny zásah štátnej moci (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2661/10 z 2. novembra 2010).

Z obsahu vykonaného dokazovania bolo preukázané, že vzájomná komunikácia medzi rodičmi zlyháva. Ak súd rozhoduje v záujme maloletého dieťaťa musí na záujem maloletého dieťaťa prihliadnuť, pričom nie sú rozhodujúce pocity a predstavy rodičov. Maloleté dieťa nemôže byť zaťažované do priebehu konania a nemožno ho postaviť do pozície, že ono rozhodne spor medzi rodičmi, pretože uvedená situácia by ho len neprímerane psychicky zaťažovala. Rodičia aj keď spolu nežijú sú povinní spolu komunikovať v záujme maloletého dieťaťa korektne tak, aby dopad rozpadu rodinného prostredia na dieťa po rozvode manželstva rodičov bol minimálny.

Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že v súčasnosti rodičia maloletého dieťaťa navzájom spolu riadne nekomunikujú, nevedia sa dohodnúť ani o úprave styku otca s maloletou a udržanie funkčnej základnej vzájomnej komunikácie rodičov, je jednou z podstatných podmienok striedavej osobnej starostlivosti. Striedavá starostlivosť vyžaduje od rodičov úplnú vzájomnú spoluprácu, aby si vedeli odkomunikovať jednotne vedenú výchovu maloletej, aby nebola vystavovaná v jej veku dvom rozličným výchovným prostrediam. Aj s ohľadom na pretrvávajúce konflikty medzi rodičmi, sa podľa odvolacieho súdu aktuálne striedavá starostlivosť nejaví ako vhodné výchovné prostredie pre maloletú. Maloletá L. má v škole rôzne aktivity, na ktoré bude treba určité pomôcky, či spoluprácu rodičov, pričom systematické a účelné plnenie si školských povinností, si vyžaduje pravidelný dohľad rodiča, resp. ich plnú spoluprácu, ktorú však v súčasnosti rodičia nevedia dosiahnuť. Z uvedeného dôvodu preto správne súd prvého stupňa neschopnosť rodičov vzájomnej komunikácie riešil tak, že obom rodičom nariadil v tomto smere výchovné opatrenie.

Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiacia úvaha súdu pritom ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých súd skonštatoval, že Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. V zmysle § 120 ods. 1 O.s.p. však súd rozhodne o tom, ktoré z označených dôkazov vykoná. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov preto nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi konania odňatie možnosti konať pred súdom a zakladajúcou tým prípustnosť dovolania. (porovnaj aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 37/1993 a pod R 125/1999). Odňatie možnosti konať pred súdom s následkom prípustnosti dovolania nezakladá bez ďalšieho ani prípadná skutočnosť, že by bolo možné mať výhrady voči dôvodom, pre ktoré súd navrhnuté dôkazy nevykoná (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. apríla 2012, sp. zn. 6 Cdo 51/2012). Súd pri vykonávaní dokazovania nie je viazaný návrhmi účastníkov a nemá povinnosť všetky navrhnuté dôkazy vykonať. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou účastníkovi odňatie možnosti konať pred súdom, pretože v zmysle ustanovenia § 120 ods. 1 veta druhá O.s.p. je vecou súdu, aby rozhodol, ktoré z navrhovaných dôkazov vykoná. Toto oprávnenie súdu sa neviaže na návrhy účastníka konania (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo 14.09.2011, sp. zn. 6 Cdo 153/2011).

Odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky, v ktorom súd skonštatoval, že dokazovanie v občianskom súdnom konaní prebieha vo viacerých fázach; od navrhnutia dôkazu cez jeho zabezpečenie, vykonanie a následné vyhodnotenie. Kým navrhovanie dôkazov je právom a zároveň procesnou povinnosťou účastníkov konania, len súd rozhodne, ktorý z označených (navrhnutých) dôkazov vykoná. Uvedené predstavuje prejav zákonnej právomoci všeobecného súdu korigovať návrhy účastníkov na vykonanie dokazovania sledujúc tak rýchly a hospodárny priebeh konania a súčasne zabezpečiť, aby sa zisťovanie skutkového stavu dokazovaním držalo v mantineloch predmetu konania a aby sa neuberalo smerom, ktorý z pohľadu podstaty prejednávanej veci nie je relevantný. V prípade, že súd odmietne vykonať určitý účastníkom navrhovaný dôkaz, je jeho zákonnou povinnosťou v odôvodnení rozhodnutia uviesť, prečo nevykoná ďalšie navrhnuté dôkazy (§ 157 ods. 2 Občiansky súdny poriadok). Skutočnosť, že okresný súd a ani následne krajský súd neakceptovali návrhy na vykonanie dokazovania predložené sťažovateľom, nemôže sama osebe viesť k záveru o

porušení jeho práv. Zásah do základného práva na súdnu ochranu či práv na spravodlivé súdne konanie by v tejto súvislosti podľa Ústavného súdu Slovenskej republiky bolo možné konštatovať len vtedy, ak by záver všeobecného súdu o nevykonaní účastníkom navrhovaného dôkazu bol zjavne neodôvodnený, chýbala by mu predchádzajúca racionálna úvaha konajúceho súdu vychádzajúca z priebehu konania a stavu dokazovania v jeho rámci, či vtedy, ak by nevykonaním navrhnutého dôkazu bol účastník postavený do podstatne nevýhodnejšej pozície ako druhá strana v konaní (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 350/08 z 30. septembra 2010).

Pokiaľ teda odvolateľ namietal, že súd prvého stupňa nenariadil vo veci znalecké dokazovanie za účelom zistenia stavu maloletej a jej vzťahov s rodičmi, pričom súd prvého stupňa svoje rozhodnutie v tejto časti náležite odôvodnil, odvolací súd sa s takýmto postupom súdu prvého stupňa stotožňuje. Ani odvolací súd nepovažuje za potrebné v danej veci nariadovať ďalšie znalecké dokazovanie, keď súdom prvého stupňa vyčerpávajúco vykonané dokazovanie poskytlo súdu dostatočný základ pre jeho rozhodnutie.

Posúdiac vyššie uvedené preukázané skutočnosti je potrebné uzavrieť, že od predchádzajúcej úpravy rodičovských práv a povinností, čo sa týka zverenia mal. L. do osobnej starostlivosti matky, nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu pôvodnej úpravy, preto prvostupňový súd vecne správne zamietol návrh otca maloletej na jej zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov.

Ďalej sa odvolací súd zaoberal odvolacou námietkou otca ohľadne úpravy jeho styku s maloletou L., v ktorej žiadal, aby súd tento styk upravil tak, aby mohol s maloletou tráviť ucelené štyri dni a to aj s prihliadnutím na jeho pracovnú dobu.

Pri rozhodovaní o rozsahu styku je dôležité zvážiť okolnosti tak na strane maloletého dieťaťa: jeho vek, zdravotný stav, vzťah k rodičovi, ktorý ho nemá v starostlivosti, doterajší spôsob a rozsah styku, denný režim, ako aj okolnosti na strane rodičov, ich vzájomný vzťah, ich časové a ekonomické možnosti, rodinné pomery, vzdialenosť medzi bydliskom dieťaťa a rodiča a podobne. Malo by byť snahou oboch rodičov hľadiť v prvom rade na záujem maloletej a pri realizácii styku vedieť spolu komunikovať a dohodnúť sa tak, aby sa styk mohol realizovať zohľadniac možnosti rodičov a prirodzený režim dieťaťa. Ak je dieťa zverené jednému z rodičov a počas pracovného týždňa má osobitný režim súvisiaci s návštevou školského zariadenia, pre rovnocenné trávenie voľného času s každým z rodičov sa upravuje styk tak, aby každý z rodičov bol s dieťaťom počas jedného celého víkendu, kedy si môže každý rodič plánovať s dieťaťom celodenné aktivity, keďže inak trávi väčšinu dňa v školskom zariadení.

Odvolací súd v tejto súvislosti uvádza, že súd prvého stupňa sa s touto námietkou otca vo svojom rozhodnutí riadne vysporiadal, keď uviedol, že neakceptoval návrh otca, na základe ktorého by sa maloletá mala plne prispôbiť pracovnému režimu otca, ktorý pracuje v nepretržitej prevádzke, s čím vyjadril nesúhlas aj znalec, ktorý má za to, že takáto úprava nie je pre maloletú vhodná a mohlo by vzniknúť napätie, ale mohlo by to mať dopad na jej režim a chaos v jej fungovaní. Otec je povinný rešpektovať režim maloletej a v jej záujme si prispôbiť aj svoje pracovné povinnosti a nie naopak.

Správne súd prvého stupňa určil, že otec má právo stýkať sa maloletou počas ucelených predĺžených víkendov a to každý párny víkend nepretržite od piatka od 15.00 hod. do pondelka do 18.00 hod., keď takto určený styk vytvára dostatočný priestor pre výchovné pôsobenie otca a pre prehĺbovanie ich vzájomného vzťahu a súd zároveň zohľadnil skutočnosť, že každý rodič má právo tráviť s maloletou ucelené víkendy bez ohľadu na pracovný režim druhého rodiča.

Na základe uvedeného tak odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého dieťaťa nie je dôvodné, pretože súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza zo správneho právneho posúdenia veci, s ktorým sa aj odvolací súd stotožňuje. Súd prvého stupňa sa dostatočným spôsobom vypořiadal s námietkami uplatnenými zo strany otca dieťaťa vzhľadom na to, že otec maloletého dieťaťa v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by bolo potrebné zhodnotiť a na ktoré by bolo potrebné prihliadnúť, odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na dôvody obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku.

Z vyššie uvedených dôvodov, odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutých častiach podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré sa mohlo začať i bez návrhu.

Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.